

Евген Гуцало.

ФІКЦІЯ НАЦІЇ І НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕЗАВИСИМОСТІ.

(Продовження.)

На тому ступені господарського розвитку мова починає грати роль культурного засобу також серед визискуваних мас. Господарський інтерес визискувачів вимагає того, щоб визискувачі не лише говорили тою самою мовою, але щоб і вчилися на тій самій мові. Зі зростом господарської техніки треба більшого знання. Техніка вимагає знання фізики, хемії, взагалі природничих наук, математики, а за тим географії, рисунку, малювання і т. д. Того все найкраще вчити тоді, коли всі говорять одною мовою, бо при масовій науці в школі се є найкращою умовою скорого поширення знання. Отже зі зростом господарської техніки зростає інтерес науки і то науки на "рідній" мові. Не феєральні пані, не ділячі а індустріальні підприємці є прихильниками масової школи. Дідачима її не треба, бо техніка їх господарства не вимагала того. Розуміють ся школа мала відповідати риси до ладу, який панував тоді. Крім читання і писання, рахунків і коначного знання природничих наук, заведено науку історії: зі звеличуванням панів, їх замків, їх добродійності, їх подвигів, мнимих героїв і т. д. За тим пішло масове порозуміння шляхом книжок, брошур, журналів, газет і т. д.

Клич "свій до свого" набирає якогось романтично чаруючого значіння. Визискувані маси ради того княча борюди ся за своїх панів, бо впадуть вони до владу вони, бо не буде їм де працювати. Так вчила школа, так вчила історія (шкільна), так вчила релігія. І робочі маси завзято боронили своїх панів. Бачимо те у всіх війнах від кінця середньовічних часів аж до нині. Із сего коротенького огляду бачимо, що мова є господарським питанням а критерій "нації" є спеціально чисто господарсько-конкурентним засобом в боротьбі за ринки збуту і закупки, а в останніх часах є навіть засобом класової боротьби (отже також господарської) там, де пануюча класа не є того самого національного походження, що й визискувані.

Щож є таке нація на сьому ступені розвитку? Є то спілка визискувачів, спілка владителів продукційних засобів, що ведуть конкурентну боротьбу не лише поміж собою але з такими самими чужими визискувачами, як самі. А при чім тут працюють? Вони є лише збаламученими вивіями, що допомагають своїм панам, своїй "нації", поборювати чужих панів. Перші є свідомі своїх господарських інтересів а другі ні. Перші розуміють під національною культурою все те, що приносить їм матеріальну користь, почести, забаву, розкіш коштом других, знане своєї панської мунушини і звичаїв, а другі розуміють все те, що подобається їм і не шкідливе для їх панів, любов до панських предків, привязане до панських примх, до поневірки панями, возвеличуване панських коній, ноші, звичок, і глибокого поклому для них.

Робочі маси! Подивіть ся в підручники історії! Чи є там бесіда про вас? Чи є там бесіда про те, як ви творите добро, або що ви є нація? В історії кажеть ся, що добро творили лише і лише пані! Пані будували замки, пані засідали лани, пані будували гостинці, пані вели війни, пані боронили вас, пані годували вас, пані ставили святині, пані знесли кріпацтво, лише немає сказано, чи пані казали святили сонцю, віяти вітрови, падати дощеві. А ви робочі певно лежали і виграли черво на сонці. Правда, є часами згадка і про вас, але лише тоді, коли ви бунтували ся не знати чого. Тоді історія каже, що ви виродини, чорна, не гарна, не слуханна маса. От стільки є про вас в шкільній історії, бо і історія є панська, історія а не ваша.

Нація в теперішніх часах є поняття рівнозначне з визискувачами. Національні класи є конкурентні класи в боротьбі капіталістів між собою. Робітники, що не мають ані потреби ані ніякого інтересу в сій боротьбі, не можуть причисляти ся до нації. В них є лише мова як інструмент в господарській техніці. А що в робітників цілого світа є лише один господарський інтерес доведення капіталістичного ладу, то іх нацією є цілий робітничий світ. Через те робітники не можуть мати ніякого інтересу в національній боротьбі.

Але — скаже дехто — чей же є національна культура! І робітники мають в ній також свій інтерес! — Добре. Пригляньмо ся тій національній культурі!

Щож таке культура? Перше всео культурна має два боки: матеріальний і духовний. Під матеріальною культурою треба розуміти всі здобутки поліпшення техніки в господарстві і в домашньому приміненні в обстановці життя, тобто в помешканю, їжі, одязі, гігієні тіла, забавах, применностях різного рода і т. д. Духовною культурою є філософія життя: розуміння становища і відношеня людини до природи, до людського суспільства, до громади, до родини, а дальше способи вислову думок: субльїміший чи грубший, докладний чи неловний, потестичний чи прозовий, а з тим висловлюване думок письмом, малюванням, різьбою, співом, музикою, рухами, жестами і т. д. Дехто підтягає під культуру традицію, себто історію побуту, історію звичаїв, обичаїв, історію вчинків поодиноких людей, вірувань, релігійні звичаї і т. д. По моїй думці сі речі, хоч дуже звязані з культурою, є лише показниками, куди йшла культура і які ступні переходила вона. Коли

так дивимо ся на них, то і вони є культурою. Щоби хіснувати ся матеріальною культурою, то треба мати продукційні засоби в своїх руках. Ті засоби мали пані, тож і матеріальна культура в них висока. Вони примінюють техніку в особистому житю в найвишній формі роскоші. Хто з робітників: міг так їсти, пити, мешкати, полювати, управляти спорти, бавити ся і т. д. як те могли і можуть досі робити владителі продукційних засобів? Трудові маси могли мати з того лише відпадки.

Щоби хіснувати ся духовною культурою треба знов мати плоди продукційних засобів в своїх руках. І тут знов пані хіснували ся всім знаням філософії життя. Щож мали трудові маси з духовної культури? Права, богато, бо змітали читати і здебільшого писати та сяк так рахувати. А коли який малий процент одинач з трудової маси добив ся вищої культури, то в більшости на те, щоб бути добрим наймитом в культурі "нації", бути підпорою і адвокатом панського ладу. І як раз та так звана інтелігенція з вищим знаням з малими вимками, хоч вишила з рядів робочої маси, хоч є євичим іншим як лише умовним робітником, все і все, хоч і без заплати, прикована була своїм умом до панського ладу; хоч здебільшого почуваннями стояла по стороні визискуваних, то своїм розумом, то своїм знаням, все проповідувала згоду поменоложені з панями і неможливість перевороту. Так страшно віла ся в кров і кости синів невіляників велич панського ладу, що і вченим синям пролетаріату не вдало ся спасти ся від полади сили панської класи. Така страшна доля невольничих синів.

Робочий народе! Тебе піднесли пані на ступінь нації на те, щоб дати тобі найзліднейшій окрушці з культури, а за те ти маеш класитоговни своєї в обороні їх загарбаного добра перед такими шукаками, як вони самі, і щоб твої вчені сини замазували перед тобою ту страшну пропасть, яка є між тобою і твоїми визискувачами. І в культурі ти не був і не є нацією а лише наймитом, бо нацією є той, хто має господарські засоби в своїх руках.

Отже робоча маса словесно не входила в націю аж до кінця середніх віків, в культурно значино не була і не є нацією, бо не має в неї господарських засобів до того, а в господарстві тим більше не є нацією а лише троха красивим струментом від плута, бо є живою, і троха, а навіть не дуже, красивим струментом від коня, бо вмє говорити.

Де-ж є нація для робітника? Про націю рішає господарство. Чіє господарство, того й нація. Соціалістичне суспільство вириває господарство з приватних рук і робить його загальною спілкою цілого людства. Лише соціалістичне суспільство соціалістичною господаркою може дати найвищу культуру всім людям, бо плоди продукції будуть в руках всіх людей і не в руках одної класи; мова є струментом в господарстві, є технічним засобом, а що господарство в соціалістичному суспільстві буде найвище розвинене, тобто всі господарські струменти будуть найкраще відосконалені, то і кожда мова як струмент праці буде найбільше відосконалена. А що господарські інтереси всіх робітників на світі є одні, культурні є також одні, і в розвиткові мови всі робітники мають такі-ж самі інтереси, то де є нація для робітника? Його нацією є соціалістичне суспільство!

Національна культура є зачарованим колом для національних ідеологів. Вони так зарпали в ньому, що не мають виходу з него. Вони раді би потворити національну державу на цілому світі, побудувати такі квіткі, з яких нація не могла би вийти ніколи і щоб таким чином не втерляла нічого зі своєї національної культури. Такі квіткі се був би ідеал для національних шовіністів. Лише біда, що жите працює їм прямо на перекир. Бо не те, що жите не гуртує всіх людей з одною мовою і одною культурою в одну національну квітку, а противно, čím більше патріоти намагують ся зліпити щільніше національну квітку, тим більше розлітають ся національні птахи з квіткою по цілому світі, а бо так перемішують ся з другими націями, що не годен провести межі поміж одною національною квіткою а другою без того, щоб не витворити національних меншостей в сусідній квітці.

Спеціально українські національні ідеологи кажуть, що кожд би сотворити українську независиму квітку, то не те, що національні птахи не вилітали би поза квітку, але позлітали би ся ті всі, що колись давно вилетіли зі свого гнізда. Ті національні ідеологи навіть не завважують сего, що національні птахи вилітають зі свого гнізда навіть тоді, коли якась нація має своєю "независиму" квітку. Вони не видять, чи не хочуть видіти, як німецькі, італійські, англійські, еспанські, румунські, французькі і другі птахи покидають свої квіткі, свої гнізда, свої независимі держави, і летять в світі. І так само як українські птахи вилітають зі свого гнізда в Америку, Німеччину, Австралію і на Голландію, так самісично роблять польські, руські, німецькі, англійські і другі птахи.

Чому-ж вони вилітають? Чи вони не патріоти? Нічого подібного! Патріотизм не має з тим нічого спільного!

Іх гонить господарська нужда. Бо не мова, не культура, не любов до рідного володіє житем людей а жодуток і та машина, що доставляє жодутокowi потрібних йому річич, іменно господарство. І поставте господарство на найвишньому ступені розвитку, як те є у Німцях або Англії, то такі буде богато жодутоків, що їм воно нічого не дає, і вони голодні мусять покидати гнізда і летіти в чужину за поживою.

(Дальше буде.)

ПРОФЕСІЙНІ СОЮЗИ В ЯПОЇ.

До недавна в Японії були тільки два чи три професійні робітничі союзи. З тих союзів тільки один заслугував на увагу, імено союз Сузукі "Ю Ай Кай", котрого членами були виключно співробітники в видавничстві чужомовних газет, що виходили в Японії. Се був жовтий союз, а самий Сузукі був в зносинах з поліцією в Токіо.

Але в наслідок Версальського мирового договору і так званого "Лейбор Чартер", японські власти були приневолені дозволити організувати нові робітничі союзи і тепер рух організаційний поширив ся вже поза границі їх контролю.

Робітничі союзи творили ся з початком 1919 р. так як гриби після дощу. Союзи, котрі вже існували перше, повикидали своїх давних провідників і покинули давні програми, прямуючи з великим поспіхом на ліво. Союз "Ю Ай Кай", котрий числить тепер около 30,000 членів в стотьядесятьох відділах, звазив з керовництва пана Сузукі і заступив його видержаними соціалістами. В маю 1920 р. появилася друком перша японська "Річна книга праці", після котрої в Японії було 833 союзів з 267,532 членів.

Найліпше є зорганізовані робітники-машиністи, бо числять 40,125 зорганізованих, т. є. 18% всіх машиністів. Після них йдуть майнери, котрі мають 52,135 зорганізованих членів, т. є. 12% з загального числа майнерів. Найслабше зорганізовані робітники в ткацькій промислі, а котрих до союзу населив тільки 61,643, що становить заледви 6% загального числа робітників занятих в сім промислі.

Певне число тих союзів належить до "жовтих", одначе є їх дуже мало. Навіть ті служальчі організації йдуть слідом "Ю Ай Кай" і стають ся дійсно робітничими організаціями. Є там такі союзи як приміром Союз Металевої Робітничий в Осака, котрий числить поперх 5,000 членів і є класовою спільною організацією на добрих основах.

Загальне число страйків зросло з 50 в 1914 р., в котрих брало участь 7,904 робітників до 497 в 1919 р., в котрих брало вже участь 63,137 робітників.

Саботаж, як одно із страйкового оружя, є майже загальним. Поліційні і військові власти здавають страйки в дуже брутальний спосіб. В осени 1919 р. страйк робітників, що працюють в токійських видавництвах був здавлений насильно найліпшими способами, яких буржуазія могла тільки вжити. Много страйкерів убито а ще більше ранено. З другого боку страйк з домашнього саботажу в заводях, де будують ся кораблі, в Кобе, мав навіть добрі успіхи.

Впливи російської революції на робітничий рух в Японії є дуже сильні, а революційні настрої в робітничих союзах дуже поширені. Величезні рижові заворушення, в котрих брало участь поперх 25% загального числа населеня є найліпшим доказом настрою робітничих мас. Безпосередня акція в цілі досягненя політичної власти є дуже популярною і загальне голосоване, котре фігурує на програмах більшости союзів, зістало майже цілковито занедбане на конференціях союзів. Безробітє було недавно дуже грізне і публічні зібраня скликувані в цілі обговореня причин безробітє, були дуже революційні. На однім з таких зібрань прийнято слідууючого змісту резолюцію:

"З причини теперішньої кризи, яку витворив капіталізм, робітники умирають на вулицях з голоду. Чуюмо клич кляти робітника на вулицях: Ми не можемо побідити промислову анархію, еси не побороємо капіталізму. Знаємо як маємо бавити ся. Дятого накладемо ся, що вимірюючи в капіталізм, сирчичино його упадок... і сотворимо світ професійних союзів".

Новими здобутками організованих робітників є в деяких

фабриках 8-годинний день праці і право на пікетованє.

Рух японських робітників, котрих є 1,569,176 в порівняню до 798,702 робітників, є ще дуже слабій, одначе "Ю Ай Кай" організує тепер і робітників. Крім того починає ся також замітний рух і між різними робітниками. А що союзи різними робітників є невеличкі, дятого тяжко подати про них подробиці. Незадоволенє між різними робітниками велике.

Соціалістична пропаганда є поширана, що видаєть ся дуже дивним, царським університетом Киото, котрий видає навіть "Капітал" Маркса. Буржуазні владці напечатали книжку Гортера Будіна, "Маркс", і кілька перших творів Каутського, а навіть комплет Маркса є вже проголошений. Дуже рідко буржуазія з таким спокоем і необачно копає свій власний гріб.

НЕ БУДЕ РЕВОЛЮЦІЯ БЕЗ ПРОФСОЮЗІВ.

Величезна більшость російських професійних союзів прийняла і чинно попірає комуністичні погляди. Чим можна поивисий факт толкувати? Прецинь нікто не примушував союзи брутальною силою попірати комуністичні погляди. Вистарчить хіба пригадати, що російські професійні союзи числять аж 5,000,000 членів, коли комуністична партія числить 600,000 членів.

Неможливым отже є твердженє немог би 600,000 людей могли накинути свою волю 5,000,000, а ті послідні знова потрапили панувати над 100,000,000 селін. Жадне правительство не може існувати, еси воно не репрезентує інтереси певної класи, не підпірає її надії і аспірацій, не стає ся виразником класової волі, яку дана суспільна група відобрає в розвитку продукції. Тільки мрійники, що вічно блукають в тумані злуди можуть думати про існуванє держави без суспільних основ.

Отже котру суспільну групу репрезентує держава в совітській формі правління і чіх інтересів є виразником? Чи є нею класа буржуазна? Попробуйте її запитати, а вона відповість вам зараз рішучо: ні, ні! А може є нею класа селян? Ото Бавер і Каутський твердять (?), що селяни є проти совітів. В такім разі мусить хіба нею бути пролетаріат? Але-ж меншевики і соціал-революціонери спішають з своїм заявленнем, що й робітники є також проти совітської власти.

Супроти висше сказаного ми є в обличю несподіваного відкриття: істнує держава зі 130,000,000 мешканців, проти котрої виступили: буржуазія, селяни і промислові робітники. Виходить, що совітське правительство не має нівідки попертя а мимо того, всі зусилля міжнародних і російських контрреволюціонерів в цілі поваленя тої-ж власти, скінчили ся нічим. Навіть карловацка держава князівства-Монако опирає ся на суспільних основах, котрих одинок не має тільки Совітська Росія.

До повисших глупих конклюдій доходить всі ті, котрі закликали серед робітників заворушенє і недоволенє з теперішних відношеня, а то викликучи страйк. Та остаточним їх стремлянєм було викликати генеральний страйк, а опися суспільну революцію. Вони збирали ся на тайні засіданя по приватних домах та пивницях. Чотирох арештованих, а саме Яворського, Альтинського, Шуста і Богуславського дня 4. червня випущено на волю, бо проти них нічого каригідного не найдено. Що до дальших, то ведеть ся ще дохождженє, а опися вини будуть відставлені до карного суду, а справу віддасть ся прокуратурі.

Стільки дирекція поліції: Петроградська рада ухвалила задержати по фабриках і заводах працю в суботу, щоб робітники мали час для обробітки городів.

рух є тільки случайним переходним явищем.

На початку 1917 року більшешть становили велику меншешть в робітничих організаціях. Одначе вони не попустили своїх позицій, щоб творити нові малі на властивих засадах оперті юні, але лишши ся надалі в старих організаціях і велич незломну агітацію.

Большевики думали менше більше так: Ми є тепер в меншости, а дятого мусимо подовоити наші зусилля в організаціях, бо еси наша теорія є слушною, то скорше чи пізніше здобудемо маси працюуючого людю, а всід за тим і його організаціі. Еси одначе не здобудемо союзів, т. є. працюючих мас, то се значить, що наша теорія не має права істнованя, бо певно є суперечною з напрямом робітничого руху.

Після довгї, мозолистої і систематичної праці, большевики здобули впливи у всіх робітничих організаціях. А з того бачимо ясно, що російське суспільство попірає совітське правительство. Результати які віднесла совітська система були би неможливі до досягненя, коли би теорія і практика засад Російської Комуністичної Партії супротивляли ся інтересам мас працюуючого російського народа.

А. Лозовський.

АРЕШТОВАНА ЗА КОМУНІЗМ У ЛЬВОВІ.

"Вперед" з 9. червня доносить: Дирекція львівської поліції оголосила комунікат про одстані арештованя у Львові. Дирекція поліції твердить, що арештованя наступили під закидом комуністичної пропаганди. Між арештованими є Українці, Поляки і Жиди.

Дня 29. цвітня арештовано Густава Мішера, дня 28. мая Старкевича, який мав уживати ще й інші назви (як Михайло Петрачук з Любичі князі, Іван Дец і Вавжинець Родзень). Старкевич мав отверго признати ся, що є комуністом. Далі арештовано Івана Яворського, Михайла Меца, Адама Магуру, Михайла Квятковського, Адама Альтинського, Густава Стернальського, Станислава Шуста, Михайла Феліксика, Йосифа Креттера і Станислава Богуславського. Всі вони, крім двох, робітники.

Поліція каже, що підчас ревізії найденю у них багато ком промітуючого матеріалу, з чого виходить, що на львівському терені була плянова і зорганізована комуністична акція, що істнували тут кружки, які були в тісній звязі з центральним комітетом комуністичної партії в Варшаві і на львівському терені мали пригатовляти зреалізованє комуністичної програми.

Поліція каже, що особливо Старкевич і Мішнер при кожній нагоді і в усіх майже професійних союзах, а особливо у пекарів і металівців виголошували чисто комуністичні промови, далі, що головним завданєм кружка було поширюванє в найбільшій кількості комуністичної літератури, яку прислано з Варшави, а яку розвожено на провінцію, особливо до Дрогобича, Борислава, Стрия і Станиславова і т. д.

Ті агітатори старали ся викликати серед робітників заворушенє і недоволенє з теперішних відношеня, а то викликучи страйк. Та остаточним їх стремлянєм було викликати генеральний страйк, а опися суспільну революцію.

Вони збирали ся на тайні засіданя по приватних домах та пивницях. Чотирох арештованих, а саме Яворського, Альтинського, Шуста і Богуславського дня 4. червня випущено на волю, бо проти них нічого каригідного не найдено. Що до дальших, то ведеть ся ще дохождженє, а опися вини будуть відставлені до карного суду, а справу віддасть ся прокуратурі.

Стільки дирекція поліції: Петроградська рада ухвалила задержати по фабриках і заводах працю в суботу, щоб робітники мали час для обробітки городів.

ОБНИМАЮТЬ НАЙМЕНШОГО БРАТА.

(Допись до віднесної "Нашої Права".)

Чорносотенна галицька офіцеря вибрикує тут і там. В 6. роб. сотні в Бичкові, коло Мармарошу, де є командантом хор. Мартинець, бувший австрійський "зупак" — стьгненю стрільцям т. зв. "Arbeitszulaage". Зате Мартинець обіцяв їм краший харч. Але з сєї обіцянки, розумієть ся, нічого не вийшло. Противно — харч погіршив ся! Тоді стрільці вибрали собі кількох делегатів, котрих вислали до хор. Мартинця. Сі його просили, щоб поліпшено їм харч, або привернено "Zulage". Се викликало в деревляній душі пана Мартинця бурю офіцерського обуреня. Як же-ж? Сей "найменший брат" сміє забувати про велику, бездонну пропасть між мужвою і офіцером, який буде "Україну без хлота і без пана!" Ся мжува просто тоби большевикни! і пан Мартинець забув про "братанє всіх Українців, богатих і бідних", він забув про свій ширій український патріотизм. Він забув про все, крім своїх друзів — польську шляхту. Отсій шляхтї він і видає тих своїх власних стрільців, — видає пан Мартинця "відвичним ворогам", польським панам. Він в порозуміню з Чехами відставив чотирох провідців до границі, де передав їх польським вартовим, з своєю братерською "рекомендацією". Жандарми відібрали їх, розтягнули зараз на землі і дали по 15 бучек дротом від російського кріса, так, що всім чотиром порозікали шкіру на плечах. Зайдам відвели їх до табора в Стрию, де їх кохано ногами і бито дротичними нагайками.

З арештованих один зміг утічи з табору за границю, де і розповів те, що бачив. Отсей приклад нам дуже добре показує, що то за патріотизм у панів націоналістів. Допись щоб пригноблений підвів голову, як ті всі ширі патріоти готові навіть передати заплідозенню в большевизмі в польській таборах. Висновок є такий, що галицький націоналіст є ближший до польсько-шляхтоцького ката, ніж до свого робітника. Се мусимо завжди і добре пам'ятати. Я. П.

ОБНИМАЮТЬ НАЙМЕНШОГО БРАТА.

ОБНИМАЮТЬ НАЙМЕНШОГО БРАТА.

ОБНИМАЮТЬ НАЙМЕНШОГО БРАТА.

ОБНИМАЮТЬ НАЙМЕНШОГО БРАТА.

ОБНИМАЮТЬ НАЙМЕНШОГО БРАТА.

НОВІСТІ!!

Вже напечатаний найвишній портрет пресідателя Народних Комісарів Совітської Росії

НИКОЛАЯ ЛЕНІНА

Портрет напечатаний на гарнім папері величини 25 цілів довгий, 21 цілів широкий. Ціна одного портрета 50 центів.

Хата кожного свідомого робітника повинна бути прикрашена портретом провідника революційного робітничого руху цілого світа. Кожда читальня і робітничє товариство повинні мати сей портрет в себе на стіні.

Замовляйте скоро, бо наклад не великий.

Ukrainian Labor News cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.